

การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

01	02	03	04	05	06
KNOWLEDGE: Define, Identify, Describe, Recognize, Tell, Explain, Recite, Memorize, Illustrate, Quote	UNDERSTAND: Summarize, Interpret, Classify, Compare, Contrast, Infer, Relate, Extract, Paraphrase, Cite	APPLY: Solve, Change, Relate, Complete, Use, Sketch, Teach, Articulate, Discover, Transfer	ANALYZE: Contrast, Connect, Relate, Devise, Correlate, Illustrate, Distill, Conclude, Categorize, Take Apart	EVALUATE: Critique, Reframe, Judge, Defend, Appraise, Value, Prioritize, Plan, Grade, Reframe	CREATE: Design, Modify, Role-Play, Develop, Rewrite, Pivot, Modify, Collaborate, Invent, Write

01

ความรู้

กำหนด
แยกแยะ
อธิบาย
จำได้
อธิบาย
บอก
ท่อง
จดจำ
แสดงให้เห็น
อ้าง

02

เข้าใจ

สรุป
ตีความ
จำแนก
เปรียบเทียบ
ตัดกัน
สรุป
เกี่ยวข้อง
สกัด
ถอดความ
อ้างอิง

03

นำมาใช้

แก้ปัญหา
เปลี่ยน
เกี่ยวข้อง
สมบูรณ์
ใช้
ร่าง
สอน
พูดชัดแจ้ง
ค้นพบ
โอนย้าย

04

วิเคราะห์

ตัดกัน
เชื่อมต่อ
เกี่ยวข้อง
ประติษฐ์
สัมพันธ์กัน
แสดงให้เห็น
กลั่น
สรุป
จัดหมวดหมู่
ออกจากกัน

05

ประเมิน

วิจารณ์
ใส่กรอบใหม่
วิพากษ์
ปกป้อง
ประเมิน
ค่า
จัดลำดับ
วางแผน
ระดับ
จัดเฟรมใหม่

06

สร้างสรรค์

ออกแบบ
แก้ไข
สวมบทบาท
พัฒนา
เขียนใหม่
หมุน
แก้ไข
ร่วมมือ
ประติษฐ์
เขียน

การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

- **การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ (Objectives)** เป็นการกำหนดสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนมีหรือบรรลุซึ่งมีทั้งด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ
- จุดประสงค์การเรียนรู้จะได้มาจากระดับของหลักสูตร คือ ตั้งแต่จุดหมายของหลักสูตร จุดประสงค์ของสาขาวิชา มาตรฐานวิชาชีพอสาขาวิชาและสาขางานจนถึงระดับรายวิชา คือ จุดประสงค์รายวิชา มาตรฐานรายวิชาและคำอธิบายรายวิชาที่ต้องการจัดการเรียนรู้เพื่อมุ่งไปสู่ผลลัพธ์ตามจุดประสงค์ระดับหลักสูตร
- การเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ที่สมบูรณ์จะต้องเขียนให้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน คือ ความรู้ ทักษะและเจตคติ

1. การจำแนกจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain)

- การจำแนกจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) คือ จุดประสงค์การเรียนรู้ที่เน้นความสามารถทางสมองหรือความรู้ในเนื้อหาวิชา หลักการหรือทฤษฎี
- พฤติกรรมการเรียนรู้ด้านนี้สามารถวัดได้จากการให้ผู้เรียนแจกแจงความรู้ เขียนรายการสิ่งที่รู้ ยกตัวอย่าง ประยุกต์กฎต่างๆ ที่เรียนไปหรือวิเคราะห์สถานการณ์ เป็นต้น
- พฤติกรรมตามระดับการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยแบ่งไว้ 6 ชั้น ซึ่งการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นไป ต้องอาศัยระดับการเรียนรู้ที่ต่ำกว่าเสมอ

ระดับพฤติกรรม	ตัวอย่างคำกริยาที่ใช้
1. ความรู้ความเข้าใจ ความสามารถในการจดจำสิ่งที่เรียนมาแล้ว อาจเป็นข้อมูลง่ายๆ จนถึงทฤษฎี	บอกคุณสมบัติ ระบุ จำ ท่อง แสดง เขียน เลือก จับคู่ เขียนลำดับ จัดกลุ่ม อธิบาย บรรยาย ชี้ดเส้นใต้ จำแนก
2. ความเข้าใจ ความสามารถในการจับใจความ ตีความ อธิบาย ความหมาย การสรุปหรือการขยายความ	แปลความหมาย อธิบาย ขยายความ สรุปความ ยกตัวอย่าง จำแนกบอกความแตกต่าง เปรียบเทียบ เรียง เรียง เปลี่ยน
3. การนำไปใช้ ความสามารถในการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่	ใช้ แก้ปัญหา ดำเนินการ ปฏิบัติ สาธิต ทำนาย คำนวณ แสดงวิธี เชื่อมโยงความสัมพันธ์ เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง ผลิต ซ่อม
4. การวิเคราะห์ ความสามารถในการแยกสิ่งต่างๆ ออกเป็นส่วนย่อย เหล่านั้นได้	เขียนโครงร่าง แยกแยะ จัดประเภท จำแนกให้เห็นความแตกต่าง ชอกเหตุผล ทดลอง ตรวจสอบ ตั้งสมมติฐาน
5. การประเมิน ความสามารถในการวินิจฉัยคุณค่าของสิ่งต่างๆ โดยมีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน	ประเมิน วิจาร์ณ ตัดสิน ให้เหตุผล เปรียบเทียบ พิจารณา
6. สร้างสรรค์ การรวบรวมองค์ความรู้เพื่อสร้างสิ่งใหม่	สร้าง ออกแบบ วางแผน เขียน พัฒนา สังเคราะห์ เสนอ แนวคิด

2. การจำแนกจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านจิตพิสัย (Affective Domain)

- การจำแนกจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) คือ จุดประสงค์การเรียนรู้ที่เน้นหนักในด้านความสนใจ เจตคติ ค่านิยม อารมณ์และความประทับใจซึ่งวัดได้โดยการสังเกต แต่บางเรื่องก็ไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง
- การระบุพฤติกรรมที่คาดหวังให้ผู้เรียนแสดงออกนั้นต้องอาศัยการรวบรวมพฤติกรรมที่ชี้ถึงความรู้สึก เจตคติและค่านิยมของตนเองและผู้อื่น แล้วนำมาใช้ในการกำหนดเป็นพฤติกรรมที่คาดหวัง
- พฤติกรรมตามระดับการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยแบ่งไว้ 5 ชั้น

ระดับพฤติกรรม

ตัวอย่างคำกริยาที่ใช้

1. รับรู้ (Receiving) เปิดรับสิ่งเร้า ความรู้ หรือประสบการณ์
2. ตอบสนอง (Responding) แสดงปฏิกิริยา มีส่วนร่วม
3. ให้คุณค่า (Valuing) ยึดถือหรือให้ความสำคัญ
4. จัดระบบค่านิยม (Organizing) เปรียบเทียบและจัดลำดับค่านิยม
5. มีลักษณะตามค่านิยม (Characterizing) แสดงออกอย่างสม่ำเสมอเป็นบุคลิก

- ฟัง, สนใจ, ยอมรับ, ตั้งใจ, ตอบสนอง
- มีส่วนร่วม, ตอบกลับ, แสดงออก, ชื่นชม, สนับสนุน
- เคารพ, ให้ความสำคัญ, สนับสนุน, เชื่อมมั่น, ปฏิบัติตาม
- เปรียบเทียบ, จัดลำดับ, สังเคราะห์, พัฒนาแนวคิด, สร้างระบบ
- ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง, ยึดมั่น, แสดงออก, เป็นแบบอย่าง, ยืนหยัด

3. การจำแนกจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain)

- การจำแนกจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) คือ จุดประสงค์การเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะทางกาย เน้นหนักด้านการวางท่าทางให้ถูกต้องและเหมาะสมกับการปฏิบัติงานแต่ละชนิด
- สามารถระบุพฤติกรรมที่แสดงออกได้จากการตีความทักษะหรือการปฏิบัติออกมาเป็นพฤติกรรม ซึ่งสังเกตได้จากความถูกต้องแม่นยำ ความรวดเร็ว คล่องแคล่วและสม่ำเสมอ พฤติกรรมตามระดับการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยแบ่งไว้ 5 ชั้น

ระดับ	คำกริยาตัวอย่าง (Verbs)
1. การรับรู้ (Perception) รับรู้สิ่งเร้าเพื่อเตรียมการเคลื่อนไหว	ตรวจจับ, สังเกต, แยกแยะ, ตอบสนอง
2. การเตรียมพร้อม (Set) เตรียมตัวทางร่างกายและจิตใจ	เตรียม, วางท่า, ตั้งท่าทาง, ตั้งใจ
3. การตอบสนองนำร่อง (Guided Response) ฝึกปฏิบัติตามแบบอย่าง	ลองทำ, ฝึก, ปฏิบัติตาม, เลียนแบบ
4. การตอบสนองคล่องแคล่ว (Mechanism) ปฏิบัติได้คล่องแคล่ว	ใช้เครื่องมือ, ปฏิบัติ, ควบคุม, ดำเนินการ
5. การตอบสนองซับซ้อน (Complex Overt Response) ปฏิบัติอย่างชำนาญและแม่นยำ	ปฏิบัติอย่างแม่นยำ, ประสานงาน, ปรับแก้, แสดงทักษะ
6. การปรับเปลี่ยน (Adaptation) ปรับเปลี่ยนทักษะให้เหมาะสมกับสถานการณ์	ปรับ, ดัดแปลง, ประยุกต์, ปรับปรุง
7. การสร้างใหม่ (Origination) สร้างทักษะหรือกระบวนการใหม่	สร้าง, ออกแบบ, พัฒนา, ประดิษฐ์

คำกริยาที่บ่งบอกถึงพฤติกรรมการเรียนรู้

<p>ด้านพุทธิพิสัย (ความรู้) Cognitive Domain (K)</p>	<p>สาธิต สรุป อธิบาย บอกความแตกต่าง ยกตัวอย่าง อภิปราย แสดงความคิด</p>	<p>เลือก อธิบาย ตัดสินใจ จับคู่ พิจารณา วิจารณ์</p>	<p>ระบุ แยกแยะ รู้ จำแนก วิเคราะห์</p>
<p>ด้านทักษะพิสัย (ทักษะ) Psychomotor Domain (P)</p>	<p>ปฏิบัติ เขียน ลงมือทำ</p>	<p>แสดง อ่าน ประดิษฐ์</p>	<p>ทดลอง ผลิต ประยุกต์</p>
<p>ด้านเจตพิสัย (เจตคติ) Affective Domain (A)</p>	<p>เอาใจใส่ ซาบซึ้ง เห็นด้วย ตั้งใจ</p>	<p>ร่วมมือ มีทัศนคติที่ดี ให้ความร่วมมือ มีค่านิยม</p>	<p>เห็นคุณค่า ชอบ รับฟัง</p>

ระดับของจุดประสงค์การเรียนรู้

- ในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้โดยทั่วไปจะแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ
- 1. จุดประสงค์ทั่วไปหรือจุดประสงค์ปลายทาง
- 2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมหรือจุดประสงค์นำทางหรือจุดประสงค์เฉพาะ

จุดประสงค์ทั่วไป

- จุดประสงค์ทั่วไปหรือจุดประสงค์ปลายทาง คือ จุดประสงค์ที่เป็นเป้าหมายสำคัญที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนในการเรียนรู้แต่ละเรื่องหรือแต่ละหน่วยการเรียนรู้
- ลักษณะของจุดประสงค์ทั่วไป มีดังนี้
 - 1. ตอบสนองพฤติกรรมสำคัญของจุดหมายหลักสูตร จุดประสงค์สาขาวิชา มาตรฐานวิชาชีวะ สาขาวิชา/สาขางาน จุดประสงค์รายวิชาและมาตรฐานรายวิชา
 - 2. สะท้อนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เป็นผลจากการเรียนรู้ โดยครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถในการปฏิบัติ เจตคติและกิจนิสัยที่พึงประสงค์
 - 3. การเขียนจุดประสงค์ทั่วไป จะใช้คำกริยากว้างๆ โดยเขียนเป็นข้อๆ แต่น้อยข้อ ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนตามคำอธิบายรายวิชา เช่น เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ ตระหนัก เห็นคุณค่า สามารถ เป็นต้น

ประโยคของจุดประสงค์ทั่วไป

- ประธาน + กริยากรวมๆ + เรื่องที่จัดการเรียนรู้ (หัวข้อใหญ่ที่ 1. 2. 3.) + เกณฑ์กว้างๆ
- เช่น 1 ผู้เรียน + ประดิษฐ์ + เครื่องแขวนจากเปลือกหอย + ได้
2 ผู้เรียน + หา + ปริมาตรดินถม + ได้
3 ผู้เรียน + เขียน + สมการการสมดุล + ได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมหรือจุดประสงค์นำทางหรือจุดประสงค์เฉพาะ คือ จุดประสงค์ที่วิเคราะห์ออกมาจากจุดประสงค์ทั่วไป โดยกำหนดพฤติกรรมสำคัญที่คาดหวังให้เกิดกับผู้เรียนในการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้

ลักษณะของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม มีดังนี้

- 1. สอดคล้องกับจุดประสงค์ทั่วไปโดยแตกย่อยออกมาจากจุดประสงค์ทั่วไปและแสดงถึงรายการพฤติกรรมคาดหวังที่จะทำให้การเรียนรู้บรรลุตามที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์ทั่วไป
- 2. แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนหลังจบการเรียนรู้ในเรื่องหรือหน่วยการเรียนรู้นั้นๆ
- 3. การเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ผู้สอนควรพิจารณาโดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้
 - 3.1 ควรเขียนให้ครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและจิตพิสัย แต่การเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมด้านจิตพิสัยนั้นอาจทำได้ยากเพราะผู้สอนไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง ในกรณีนี้ถ้าไม่สามารถเขียนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมอาจเขียนเป็นจุดประสงค์เฉพาะ เช่น ใช้คำว่า บอกคุณค่า บอกประโยชน์เพื่อสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมของผู้เรียนว่ามีความตระหนักหรือเห็นถึงคุณค่าของสิ่งนั้นๆ

- 3.2 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมต้องมีลักษณะชัดเจน รัดกุม ไม่คลุมเครือ เพื่อให้สามารถเข้าใจได้ ตรงกันและสามารถสังเกตได้หรือวัดได้
- 3.3 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สมบูรณ์จะประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ พฤติกรรมที่คาดหวัง สถานการณ์/เงื่อนไข และเกณฑ์ อธิบายได้ดังนี้
 - **พฤติกรรมที่คาดหวัง** โดยแต่ละข้อจะต้องระบุพฤติกรรมที่คาดหวังเพียง 1 พฤติกรรมและควรพิจารณาเลือกคำกริยาที่แสดงพฤติกรรมที่คาดหวังให้ถูกต้องตามระดับขั้นของพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน สังเกตได้ เช่น อ่าน เล่าเรื่อง อธิบาย บอก ชี้ หยิบ เลือก ตอบ สรุป ทำ เขียน ฟัง ปฏิบัติ จับใจความ ฯลฯ

- **สถานการณ์/เงื่อนไขที่ทำให้เกิดพฤติกรรม** ได้แก่ โอกาสหรือสภาพ ทำให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมออกมา เช่น เมื่อกำหนดข้อความให้ เมื่อฟังโฆษณาแล้ว หลังจากฟัง เพื่อนเล่านิทานแล้ว อ่านในใจจากบทเรียนแล้ว
- **เกณฑ์หรือระดับความสามารถที่ผู้เรียน** แสดงออกมาขั้นต่ำสุดที่จะยอมรับได้ ว่าผู้เรียนเกิดความรู้จริง นั่นคือ ผ่านหรือไม่ผ่านจุดประสงค์ เช่น ทำได้ทุกข้อ อ่านได้ถูกต้อง เขียนคำให้ได้ 8 ใน 10 คำ บรรยายภาพได้
- บางกรณีอาจจะเว้นการเขียนสถานการณ์/เงื่อนไขไว้ในฐานะที่เข้าใจกัน หากพิจารณาว่าจุดประสงค์นั้นสมบูรณ์พอ หรือไม่ระบุเกณฑ์ของพฤติกรรมโดยนำไปกำหนดไว้ในเกณฑ์การประเมินแทน นอกจากนี้ควรละเว้นการเขียนส่วนขยายที่ไม่จำเป็นด้วย เช่น

- หลังจากศึกษาเรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียง” แล้ว ผู้เรียนสามารถอธิบายหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องเปิดตำรา
- สามารถติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ตามคู่มือได้อย่างคล่องแคล่วในเวลา 5 นาที
- เพื่อให้ผู้เรียนสามารถยกตัวอย่างเครื่องมือการเกษตรได้อย่างน้อย 10 ชนิด
- 3.4 การเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมจะเขียนเป็นข้อๆ เรียงตามลำดับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นก่อน จำนวนข้อจะมากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์รายวิชา มาตรฐานรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา รวมทั้งเวลาที่กำหนดในการจัดการเรียนรู้แต่ละเรื่อง/หน่วยการเรียนรู้

ประโยคของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- พฤติกรรม (กริยา) + เรื่องย่อยที่จะจัดการเรียนรู้ (หัวข้อรองที่ 1. 2. 3) + เกณฑ์
เช่น
 - 1.1 เลือก + เปลือกหอยที่จะนำมา + ประดิษฐ์เครื่องแขวน + ได้อย่างเหมาะสม
 - 1.2 ออกแบบ + เครื่องแขวน + ได้ภายในเวลาที่กำหนด
 - 1.3 บอก + ขั้นตอนการประดิษฐ์เครื่องแขวนด้วยเปลือกหอย + ได้ถูกต้อง
 - 1.4 อภิปรายถึง + ประโยชน์ของเปลือกหอย + ได้อย่างน้อย 3 ประการ
 - 2.1 คำนวณ + ปริมาตรดินถม + ได้ถูกต้อง
 - 2.2
 - 3.1 บอกขั้นตอน + การเขียนสมการการสมดุล + ได้ถูกต้อง
 - 3.2

ตัวอย่างการเขียนจุดประสงค์ทั่วไปและจุดประสงค์ การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม

จุดประสงค์ทั่วไป	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
ด้านพุทธิพิสัย 1. เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับฟันและการรักษา ความสะอาดของฟัน	1.1 บอกความหมายของคำว่า “ฟัน” ได้ 1.2 ระบุปัญหาที่เกิดขึ้นจากการไม่ดูแลรักษา ความสะอาดของฟันได้ 1.3 อธิบายวิธีการแปรงฟันที่ถูกวิธีได้
ด้านทักษะพิสัย 2. เพื่อให้สามารถแปรงฟันได้ถูกวิธี	2.1 สาธิตการแปรงฟันที่ถูกวิธีกับหุ่นจำลอง ได้ 2.2 แปรงฟันของตนเองอย่างถูกต้องได้
ด้านจิตพิสัย 3. เพื่อให้ตระหนักในการความสำคัญของการ รักษาความสะอาดของฟัน	3.1 แปรงฟันทุกครั้งหลังจากรับประทาน อาหาร 3.2 บอกคุณค่าความสำคัญของการแปรงฟัน ที่ถูกวิธีได้

ตัวอย่างจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ที่	สถานการณ์/เงื่อนไข	พฤติกรรมที่คาดหวัง	เกณฑ์
1	ฟังคำอธิบายการเล่นต่อคำ	สามารถเล่นต่อคำ	ได้ถูกต้อง
2	เมื่อกำหนดข้อความให้	สามารถอ่านและเขียนให้ถูกวรรคตอน	ได้ถูกต้อง
3	เมื่ออ่านบทความเกี่ยวกับการเกษตรแล้ว	สามารถเขียนคำขวัญ	ได้อย่างน้อย 1 คำขวัญ
4	หลังจากศึกษาคำใหม่แล้ว	สามารถเขียนตามคำบอก	ได้อย่างน้อย 8 ใน 10 คำ
5	สาธิตให้ดูแล้ว	สามารถปฏิบัติได้	ได้ถูกต้อง

LOWER

HIGHER

จำ

เข้าใจ

ประยุกต์ใช้

วิเคราะห์

ประเมินค่า

คิดสร้างสรรค์

สิ่งที่ถามถึง

-ศัพท์	-ศัพท์	-กฎ	-ข้อมูล	-ข้อมูล	-ความคิด
-วิธีการ	-ความหมาย	-หลักการ	-ข้อความ	-ข้อเท็จจริง	-การศึกษา
-เกณฑ์	-คำนิยาม	-ทฤษฎี	-เรื่องราว	-ความถูกต้อง	-ค้นคว้า
-ระเบียบ	-ผลกระทบ	-ปรากฏการณ์	-เหตุการณ์/ เหตุและผล	-ความแม่นยำ	-แผนงาน/ สมมติฐาน
-บุคคล	-วิธีการ	-สิ่งที่เป็นนามธรรม	-องค์ประกอบ	-มาตรฐาน	-จุดมุ่งหมาย/ โครงสร้าง
-แบบแผน	-กระบวนการ	-วิธีการ	-โครงสร้าง	-เกณฑ์	-รูปแบบ
-เหตุการณ์	-ทฤษฎี	-กระบวนการ	-วิธีการ	-คุณภาพ	-แบบแผน
-ทฤษฎี	-หลักการ	-ปัญหาข้อสรุป - ข้อเท็จจริง	-กระบวนการ	-ประสิทธิภาพ	-ส่วนประกอบ
-สัญลักษณ์	-แบบแผน			-ความเชื่อมั่น	-ความสัมพันธ์
-เวลา	-โครงสร้าง			-อคติ	
-กฎ	-สถานการณ์			-ประโยชน์	
				-ค่านิยม	

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังหรือจุดประสงค์การเรียนรู้

- **ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง** เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่นักเรียนหลังจากผ่านกระบวนการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้แต่ละปีหรือแต่ละภาคเรียน ซึ่งนิยมเขียนแสดงไว้ในคำอธิบายรายวิชาที่ต้องให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ มีคำกริยาที่แสดง **สมรรถนะความรู้ (K-Knowledge)** แสดงความสามารถที่เป็น **ทักษะกระบวนการ (P-Process)** และแสดง **คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม (A-Attitude)**
- **จุดประสงค์การเรียนรู้** กำหนดไว้เพื่อเป็นขอบเขตในการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแผนการจัดกาเรียนรู้นั้นๆ และมุ่งให้เกิดผลในแต่ละรายการที่ระบุ การเขียนควรแสดงให้เห็นถึงเป้าหมายของการเรียนรู้ที่เป็นภาระงานและพฤติกรรมที่ผู้เรียนพึงแสดงออกในระดับต่างๆ ที่สำคัญจุดประสงค์การเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่กำหนดไว้ ซึ่งจะครอบคลุมทั้ง **ด้านความรู้ (K-Knowledge) ทักษะ/กระบวนการ (P-Process) และคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม (A-Attitude)** เช่นกัน เพื่อให้เห็นความสอดคล้องกันกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่ระบุไว้ข้างต้น

- การใช้คำว่า **ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง** แทนคำว่า **จุดประสงค์การเรียนรู้** ก็ไม่ผิด เพราะรูปลักษณะทั้งสองคำนี้ เป็นเป้าหมายที่ครูต้องการให้เกิดกับตัวผู้เรียน
- หากแต่ **ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง** เป็น **เป้าหมายใหญ่ที่ต้องการเห็นในปลายปีหรือภาค ส่วน** ส่วน จุดประสงค์การเรียนรู้ เป็น **เป้าหมายย่อย**ที่ต้องการเห็นเมื่อจบการเรียนรู้ตามแผนฯ
- บางครั้งมีการใช้คำว่า “ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง” ระบุไว้ในแผนฯ นั้นก็เพราะเป็นแผนฯ ใหม่ที่เรียกว่า **แผนการจัดการเรียนรู้** ไม่ใช่ **แผนการสอน** อย่างเดิม จึงใช้คำว่า ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง แทนคำว่า จุดประสงค์การเรียนรู้ และ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ซึ่งระบุในแผนฯ ก็ไม่ได้หมายถึง ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาค แต่หมายถึง ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในแผนฯ นั้นๆ

- แม้จะใช้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง หรือจะใช้จุดประสงค์การเรียนรู้นั้น หากสามารถเขียนระบุได้ครอบคลุม **K-P-A** ที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดเมื่อเรียนรู้จบแผนฯ
- แต่ก็มีบ้างที่เขียนไว้ทั้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่เป็นผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาค และเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ไว้ในแผนฯ เดียวกันก็สามารถทำได้ ไม่ได้มีรูปแบบตายตัวว่าต้องระบุอะไรในแผนมากน้อยแค่ไหน อาจมีรูปแบบแตกต่างกันไป (บางโรงเรียนที่ตกลงร่วมกันว่าจะใช้รูปแบบเดียวกันก็เป็นของแต่ละโรงเรียน) แต่ต้องคงองค์ประกอบสำคัญของแผนฯ ไว้ เช่น เนื้อหาสาระ จุดประสงค์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้และกระบวนการวัดและประเมินผล
- การใช้คำใด ไม่ใช่สาระหลักที่ต้องยึดมั่น สิ่งสำคัญอยู่ที่รายละเอียดที่ระบุไว้ว่ามุ่งหวังให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ เจตคติในเรื่องใดมากกว่า และมากไปกว่านั้น กระบวนการและกิจกรรมทั้งหลายทำให้ผู้เรียนเกิดสิ่งที่มุ่งหวังได้อย่างแท้จริงหรือไม่

- **K-P-A** หมายถึง เกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ประกอบด้วย การประเมิน
 - ด้านความรู้ (Knowledge)
 - ด้านทักษะและการปฏิบัติ (Practice)
 - ด้านเจตคติหรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attitude)
- **การประเมินจะแบ่งตามลักษณะของรายวิชาด้วยเครื่องมือที่แตกต่างกันไป** เช่น
 - การประเมินด้านความรู้ (K) จะนิยมใช้แบบทดสอบในการประเมิน
 - การประเมินด้านทักษะ (P) จะใช้ภาระงานหรือชิ้นงานมาประกอบกับเกณฑ์การให้คะแนน (Rubrics) มาประเมิน
 - การประเมินด้านเจตคติ (A) จะใช้การประเมินตามสภาพจริง